

Puolustusministeriön ja Puolustusvoimien välinen tulossopimus vuodelle 2024

Sisällys

1	Petteri Orpon hallitusohjelman keskeisimmät strategiset linjaukset.....	3
2	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus.....	3
3	Tulostavoitteet	4
4	Voimavarojen hallinta	11
5	Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset.....	15
	Liite: Puolustusvoimien raportointi vuodelta 2024	16

1 Petteri Orpon hallitusohjelman keskeisimmät strategiset linjaukset

Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tärkeimpinä päämäärinä on turvata Suomen itsenäisyys ja alueellinen koskemattomuus, estää Suomen joutuminen sotilaalliseen konfliktiin ja taata suomalaisten turvallisuus ja hyvinvointi. Naton jäsenmaana Suomi ylläpitää uskottavaa puolustuskykyä kaikissa olosuhteissa sekä varautuu tukemaan muita Nato-jäsenmaita velvollisuuksiensa mukaisesti.

Suomen puolustus perustuu vahvaan kansalliseen puolustuskykyyn osana liittouman yhteistä puolustusta ja pelotetta. Suomi osallistuu täysimääräisesti Naton puolustuksen suunnitteluun ja yhteisen pelotteen toimeenpanoon.

Kansallisen puolustuskyky perustuu jatkossakin yleiseen asevelvollisuuteen, koko maan puolustamiseen ja korkeaan maanpuolustustahtoon. Puolustusmenot sitoudutaan pitämään Naton tavoitteen mukaisella vähintään kahden prosentin tasolla suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Suomi jatkaa puolustusmateriaali- ja koulutustukea Ukrainalle, ja luovutettu suorituskyky korvataan puolustushallinnolle.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Osana Naton yhteistä puolustusta ja pelotetta Suomi puolustaa aluettaan ja kansalaisiaan kokonaisuuspuolustuksen periaatteiden mukaisesti kaikkia yhteiskunnan voimavaroja hyödyntäen. Puolustusta ylläpidetään ja kehitetään hallitusohjelman ja puolustusselontekojen mukaisesti vastaamaan muuttuvan toimintaympäristön vaatimuksiin ja mahdollisuuksiin.

Puolustusvoimien ensisijaisena tehtävänä on muodostaa ennaltaehkäisevä sotilaallinen pidäke ja tarvittaessa torjua maahamme kohdistuvat hyökkäykset. Puolustusta kehitetään pitkäjänteisesti ja suunnitelmallisesti yhtenä kokonaisuutena osana liittokunnan yhteistä puolustusta ja pelotetta.

Puolustusta kehitetään nopeutetulla aikataululla muuttuneen toimintaympäristön kasvaneiden vaatimusten mukaisesti puolustukseen osoitettavilla lisäresursseilla. Lisämäärärahalla täydennetään pitkällä aikavälillä syntyneitä materiaalisen valmiuden puutteita, lisätään Puolustusvoimien henkilöstömäärää ja nostetaan toiminnan ja valmiuden tasoa.

Puolustusyhteistyöllä vahvistetaan Suomen yhteistoimintakykyä keskeisimpien liittolaisten ja kumppanien kanssa kaikkia Suomeen vaikuttavia turvallisuustilanteita varten. Suomeen kohdistuvaan laaja-alaiseen vaikuttamiseen varaudutaan yhteistoiminnassa muiden toimijoiden kanssa kokonaisturvallisuuden toimintamallin mukaisesti.

Puolustusministeriön hallinnonalalle asetetut, Puolustusvoimien toimintaan liittyvät seuraavat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet, joita toteutetaan Pohjois-Atlantin sopimuksen (442/2023) sekä Pohjois-Atlantin liiton, kansallisten edustajien ja kansainvälisen henkilöstön asemasta tehdyn sopimuksen (443/2023) mukaisesti:

- Ennaltaehkäisevä sotilaallinen puolustuskyky ja kyky sotilaallisen voimankäytön torjuntaan
- Turvallinen yhteiskunta sekä varautuminen laaja-alaisen vaikuttamisen torjuntaan
- Kansainvälisen turvallisuuden vahvistaminen

3 Tulostavoitteet

Puolustusvoimille asetetaan hallinnonalan yhteiskunnallisia vaikuttavuustavoitteita edistävät toiminnalliset tulostavoitteet sekä tulostavoitteet tuotoksille ja laadunhallinnalle ja toiminnalliselle tehokkuudelle.

3.1 Toiminnalliset tulostavoitteet

Puolustusvoimat jatkaa Nato-jäsenyyteen liittyvää sotilaallista yhteensovittamista, jossa korostuu erityisesti yhteistoimintakyvyn kehittäminen. Puolustusvoimat valmistautuu osallistumaan Naton rauhan ajan tehtäviin ja valmiusvelvoitteisiin. Puolustusjärjestelmän pitkän aikavälin kehittämisen ja Naton puolustussuunnittelun yhteensovittaminen on käynnistetty ja sen asettamat tavoitteet toteutuvat vaiheittain osana Puolustusvoimien pitkän aikavälin kehittämistä.

Puolustusvoimat kehittää yhteistoimintakykyä Suomen keskeisten liittolaisten ja kumppanien kanssa. Tämä vahvistaa Suomen turvallisuutta ja luo edellytykset toimien koordinoinnille ja yhteensovittamiselle. Yhteistoimintakykyä kehitetään Naton ja EU:n jäsenenä sekä osana muuta puolustusyhteistyötä.

Puolustusvoimille asetetut toiminnalliset tulostavoitteet

Puolustusvoimilla on riittävän ennakkovaroituksen mahdollistava tilannekuva turvallisuusympäristöstä. (TAE)
Puolustusvoimat valvoo alueellista koskemattomuutta sekä ennalta ehkäisee ja tarvittaessa torjuu alueloukkaukset. (TAE)
Puolustusvoimilla on valmius osana liittokuntaa torjua sotilaallisen voiman käyttö ja sillä uhkaaminen koko maan alueella. (TAE)
Puolustusvoimat kykenee muodostamaan painopisteen kulloisenkin tilanteen vaatimusten mukaisesti yhteistyössä Nato-liittolaisten kanssa torjuessaan sotilaallisen voiman käyttöä. (TAE)
Puolustusvoimilla on valmius tukea muita viranomaisia. (TAE)
Puolustusvoimilla on valmius kansainvälisen avun antamiseen ja vastaanottamiseen. (TAE)
Puolustusvoimat on toteuttanut sille osoitetut sotilaalliset kriisinhallintatehtävät sekä kansainvälisen avun-antamisen tehtävät, ulkoministeriölle annettavat konsulipalvelujen tuen tehtävät ja Naton pysyvät rauhanajan tehtävät. (TAE)
Puolustusvoimilla on valmius osallistua uusiin sotilaallisiin kriisinhallintatehtäviin, kansainvälisen avun-antamisen tehtäviin, ulkoministeriölle annettaviin konsulipalvelujen tuen tehtäviin ja Naton pysyviin rauhanajan tehtäviin. (TAE)
Puolustusvoimat osallistuu kansainväliseen puolustusyhteistyöhön, ml. kansainvälinen harjoitustoiminta ja materiaaliyhteistyö, sisällöllisesti merkittävällä tavalla. (TAE)

3.2 Tuotokset ja laadunhallinta

Puolustusvoimien tärkeimmät tuotokset ovat suorituskykyiset joukot ja järjestelmät, joilla toteutetaan lakiin perustuvia tehtäviä. Puolustuskyvyn parantamiseksi Puolustusvoimien toiminnan tason ylläpitäviä resursseja vahvistetaan. Kertausharjoituskoulutettavien reserviläisten määrä on vuonna 2024 noin 25 330 reserviläistä.

Jatkossa tuotoksissa tullaan huomioimaan myös osallistuminen Naton yhteisen puolustuksen rauhanajan tehtäviin.

Puolustusvoimille asetetut tuotosten ja laadunhallinnan tulostavoitteet

Ennaltaehkäisevä kyky ja valmius toteuttaa sotilaallisen maanpuolustuksen tehtävät on ylläpidetty. (TAE)
Ennakkovaroituskykyä on ylläpidetty turvallisuuspoliittisen ja sotilaallisen päätöksenteon tueksi. (TAE)
Alueellista koskemattomuutta on valvottu. (TAE)
Alueloukkauksiin on reagoitu tilanteen vaatimalla tavalla. (TAE)
Alueellinen koskemattomuus on turvattu. (TAE)
Joukkojen ja järjestelmien ylläpidon vaatimusten mukainen joukkotuotanto on toteutettu. (TAE)
Pyydetty virka-aputehtävät on toteutettu. (TAE)
Puolustusjärjestelmään kohdistuva kybervakoilu ja kybervaikuttaminen on havaittu, torjuttu ja raportoitu. (TAE)
Osallistuminen Naton yhteisen puolustuksen rauhan ajan tehtäviin on toteutettu.
Puolustusvoimat on osallistunut kansainvälisiin tavanomaisiin aseisiin sekä joukkotuhoaseisiin liittyviin asevalvontaprosesseihin ja -järjestelyihin, kansainväliseen asevalvontayhteistyöhön sekä käytännön toimien toimeenpanoon ja kehittämiseen.
Uusien sotilaallisen kriisinhallintaoperaatioiden edellyttämät joukot on koulutettu ja varustettu. (TAE)
Puolustusvoimat on arvioinut sotilaallisten kriisinhallintaoperaatioiden vaikuttavuutta sotilaallisella tasolla kansallisesta ja operaationäkökulmasta.
Naton ja EU:n valmiusjoukot on koulutettu ja varustettu.
Yhteistoimintakyky keskeisten puolustusyhteistyökumppanien kanssa ja osana EU:ta (TAE)
Yhteistoimintakyky osana Natoa

Suorituskykyvaatimukset täyttävät, tuotetut sodan ajan joukot arvioidaan Puolustusvoimien sisäisessä prosessissa. Käytettävyyden, materiaalin kunnossapidon ja ampumatarvikkeiden sekä keskeisten hankkeiden kokonaiskuva käydään vuosittain läpi osana talousarvion toimeenpanoa.

Tuotosten ja laadunhallinnan tunnuslukuja ja seurantakohteita

Tuotokset	Toteuma 2022	Arvio 2023	Tavoite 2024	
Koulutetut varusmiehet (lkm)	19 558	19 529	20 500	TAE
Koulutetut vapaaehtoisen asepalveluksen suorittaneet naiset (lkm)	1 040	917	1 320	
Varusmiesten sotaharjoitusperusteiset maastovuorokaudet (lkm)	29	30	28	TAE
Kertausharjoituksissa koulutetut reserviläiset (lkm)	29 623	29 500	25 330	TAE
Kertausharjoituskoulutetut reserviläiset/ sodan ajan joukkoihin sijoitetut (%)	10,6	10,5	10,0	TAE
HN-lentotunnit (lkm)	8 944	9 000	9 000	TAE
NH90-lentotunnit (lkm)	1 901	1 850	1 900	TAE
Alusvuorokaudet (lkm)	1 254	1 150	1 150	TAE

Laadunhallinta	Toteuma 2022	Arvio 2023	Tavoite 2024	
Kouluttajien määrä/koulutusjoukkue (lkm)	2,6	2,8	2,5	TAE
Koulutuksen laatu ("armeija-aika" 1—5, varusmiesten loppukysely)	4,2	4,2	4,2	TAE
Reservin koulutuksen laatu (yleisarvosana 1—5, reserviläiskysely)	4,4	4,2	4,0	TAE

3.3 Toiminnallinen tehokkuus

Toiminnallisen tehokkuuden tärkein mittari on tarkoituksenmukainen organisaatio ja toimintamalli siten, että poikkeusolojen suorituskyky kyetään tuottamaan mahdollisimman kustannustehokkaasti asetetuista suorituskykyvaatimuksista tinkimättä.

Puolustuskyvyn vahvistamiseksi materiaalin kunnossapidon tasoa nostetaan. Lisämateriaalihankinnoilla täydennetään pitkällä aikavälillä syntyneitä vajeita ja puutteita sekä vastataan Ukrainan sodan seurauksena muuttuneisiin toimintaympäristön vaatimuksiin.

Puolustusvoimille asetetut toiminnallisen tehokkuuden tulostavoitteet

Strategisten hankkeiden toimeenpano (TAE)
Materiaalisen valmiuden parantamisen ja suorituskykyjen oikea-aikaisen rakentumisen varmistaminen (TAE)
Kumppanuuksien ja Puolustuskiinteistöjen palvelujen ja valmiuden varmistaminen kaikissa oloissa kustannustehokkaasti (TAE)
Puolustuskykyä vahvistavan kahden- ja monenvälisen puolustusyhteistyön syventäminen keskeisten kumppanien kanssa painopisteinä yhteistoimintakyky, tilannekuvan muodostaminen, kansainvälisen avun antaminen ja vastaanottaminen sekä suorituskykyjen rakentamisen ja ylläpidon tukeminen (TAE)
Natoa koskevien asioiden valmistelu-, toteutus- ja raportointiprosessien luominen ja käyttöönotto
Puolustusyhteistyötä koskevien asioiden valmistelun, toteutuksen ja raportoinnin kehittäminen

Digitalisaation, digitaalisen turvallisuuden sekä tiedonhallinnan ja tiedon hyödyntämisen kehittäminen (TAE)
Kansallisen kyberpuolustuksen kehittämiseen osallistuminen hallitusohjelman ja poikkihallinnollisen selvitystyön linjausten mukaisesti
Puolustusvoimien käytössä olevien alueiden ja tilojen kehittäminen kustannustehokkaasti ja valmiudelliset vaatimukset huomioiden
Organisaatioturvallisuuden ja teknisen turvallisuuden voimavarojen varmistaminen

Toiminnallisen tehokkuuden tunnuslukuja ja seurantakohteita

	Toteuma 2022	Arvio 2023	Tavoite 2024	
Taloudellisuus				
Varusmiespäivän hinta (euroa)	48	48	50	TAE
Reserviläispäivän hinta (euroa)	155	155	182	TAE
Henkilötyövuoden hinta (euroa)	60 559	63 042	65 136	TAE
Tuottavuus				
Koulutetut varusmiehet/varusmiespalvelukseen tulleet (%)	82	82	85	TAE
Pääesikunnan ja puolustushaarojen ja aluetoimistojen esikuntien henkilötyövuosimäärä/Puolustusvoimien henkilötyövuosimäärä yhteensä (%)	13	13	13	TAE
Kannattavuus				
Maksuperustelain mukaisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus-% on vähintään	106	105	105	TAE

3.4 Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Puolustusvoimat edistää tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden toteutumista ylläpitämällä hallintoyksikkökohtaisia tasa-arvo ja -yhdenvertaisuussuunnitelmia sekä pitämällä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulma suunnittelun ja toiminnan yhtenä peruslähtökohtana. Painopisteenä on suunnitelmien jalostaminen toimenpiteiksi.

Puolustusvoimat käynnistää Nato-integraatioprosessissa määritellyn gender-toiminnan.

Puolustusvoimille asetetut tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvät tulostavoitteet

<p>Tasa-arvosuunnitelmien laatiminen ja käytäntöön vienti Puolustusvoimissa</p> <p>Osatavoite: Kaikilla Puolustusvoimien hallintoyksiköillä on päivitetty tasa-arvosuunnitelma, joka on viety käytäntöön.</p> <p>Osatavoite: Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmissa on huomioitu myös valtioneuvoston toimintaohjelma rasismien torjumiseksi ja hyvien väestösuhteiden edistämiseksi (Oikeusministeriön julkaisuja, Mietintöjä ja lausuntoja 2021:34).</p> <p>Osatavoite: Suunnitelma yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi ja toteuttamiseksi asepalveluksessa on laadittu ja toimeenpano käynnistetty.</p>

Miesten ja naisten työtyytyväisyydessä havaittujen erojen kaventaminen

Osatavoite: Syyt naisten heikompaan työtyytyväisyyteen on dokumentoidusti kartoitettu, toimenpiteet naisten työtyytyväisyyden edistämiseksi määritelty ja niiden toimeenpano on aloitettu.

3.5 Kestävä kehitys ja vastuullisuus

Puolustusministeriön hallinnonala jatkaa kestävän kehityksen edistämistä painopisteinä vakaus ja turvallisuus, henkilöstön ja koulutettavien hyvinvointi, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, ympäristövastuullisuus, energia- ja ilmastovastuullinen toiminta sekä elinkaariajattelun ja kiertotalouden tukeminen (*Kestävä kehitys ja vastuullisuus puolustushallinnossa*, PLM 9.2.2022).

Puolustusvoimille asetetut kestävään kehitykseen ja vastuullisuuteen liittyvät tulostavoitteet

Kriisinhallintaan osallistuminen ja koulutettavien määrän ylläpitäminen

Osatavoite: Puolustusvoimat on kouluttanut henkilöitä sotilaallisen kriisinhallinnan tehtäviin ja osallistunut sotilaallisiin kriisinhallintaoperaatioihin. Lähtökohtana on parlamentaarisen komitean loppuraportin suositus 400 sotilaasta.

Ympäristövastuullisuutta toteutetaan Puolustusvoimien ympäristöstrategian mukaisesti.

Osatavoite: Puolustusvoimat on toteuttanut ympäristöriskien hallintaa ja haittojen ennaltaehkäisyä Puolustusvoimien ympäristöstrategiassa määritellyin toimenpitein.

Kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen tähtääviä toimenpiteitä jatketaan ja yhteiskunnan energiamurroksesta aiheutuviin muutoksiin valmistaudutaan Puolustusvoimien Energia- ja ilmasto-ohjelman 2022–2025, puolustusministeriön energia- ja ilmastostrategisen ohjauksen ja valtioneuvoston hiilineutraaliustavoitteen mukaisesti.

Osatavoite: Kiinteistöjen energiatehokkuuden parantamista sekä kiinteistöenergian kokonaiskulutuksen ja päästöjen vähentämistä on jatkettu siten, että vuodesta 2010 vuoteen 2025 kiinteistöenergian kokonaiskulutus vähenisi 26,5 % ja CO₂ -päästöt vähenisivät 75 %.

Osatavoite: Maa- ja meriliikenteestä aiheutuvien päästöjen vähentämistä on jatkettu siten, että Puolustusvoimien maa- ja meriliikenteen päästövähennystavoitteet toteutuvat 2030 loppuun mennessä.

Puolustushallinnon ilmastonmuutokseen sopeutumisen suunnitelman toimeenpano on käynnistetty 5.4.2023 julkaistun suunnitelman mukaisesti.

Puolustusvoimat on koostanut vastuullisuusraportointiin tarvittavan materiaalin puolustusministeriölle kestävän kehityksen toteutumisen ja seurannan edistämiseksi.

3.6 Hallitusohjelman toimeenpano

Puolustusvoimille asetetut Petteri Orpon hallituksen ohjelman [\(Valtioneuvoston julkaisuja 2023:58\)](#) toimeenpanoon liittyvät tärkeimmät tavoitteet

1. Hallituskauden alussa laaditaan ulko- ja turvallisuuspoliittinen selonteko sekä puolustusselonteko, joissa määritetään myös Suomen Nato-jäsenyyden peruslinjaukset. Puolustuselonteossa määritellään pidemmän aikavälin tavoitteet Suomen puolustukselle Natossa.

Puolustuselonteko laaditaan tiiviissä yhteistyössä puolustusministeriön ja Puolustusvoimien sekä muiden hallinnonalojen (TPK, VNK, UM, SM, VM) kanssa. Puolustusvoimat osallistuu puolustuselonteon valmisteluun ml. osana valmisteluryhmää ja selontekosihteeristöä, sekä tuottaa tarvittavat selvitykset ja sotilaalliset arviot. Puolustusvoimat tukee selonteon parlamentaarisen seurantaryhmälle tarjottavan ohjelman suunnittelua ja järjestelyjä.

2. Suomi osallistuu täysimääräisesti Naton yhteisen puolustuksen suunnitteluun ja yhteisen pelotteen toimeenpanoon. Hallitus huolehtii sotilaallisesta ja hallinnollisesta integraatiosta Naton kanssa.

Puolustusvoimat jatkaa Suomen Nato-integraation toimeenpanoa, osallistuu liittokunnan toimintaan ja toteuttaa Suomelle asetetut velvoitteet.

3. Hallitus kehittää Suomen kansainvälistä puolustusyhteistyötä ilman ennakkorajoituksia. Suomi panostaa yhteistyöhön erityisesti Yhdysvaltojen, Ruotsin, Norjan ja Iso-Britannian kanssa.

Puolustusvoimat käynnistää toimenpiteet Yhdysvaltojen kanssa tehtävän puolustusyhteistyösopimuksen (Defence Cooperation Agreement, DCA) soveltamiseksi. Puolustusvoimat kehittää yhteistyötä Ruotsin, Norjan ja Ison-Britannian kanssa kahdenvälisten yhteistyöasiakirjojen mukaisesti.

4. Hallitus varmistaa Puolustusvoimien henkilöstön riittävyyden ja jaksamisen muuttuneessa toimintaympäristössä. Tarvittavaa henkilöstöä lisätään suunnitelmallisesti.

Puolustusvoimat laatii suunnitelman Naton rakenteisiin asetettavista tehtävistä vuosille 2024–2027. Puolustusvoimat raportoi puolustuselonteossa linjatun 500 henkilötyövuoden lisäyksen kohdentamisesta vuosittain puolustusministeriölle.

5. Hallitus kehittää asevelvollisuutta sekä laajentaa kutsunnat koskemaan koko ikäluokkaa parlamentaarisen työryhmän raportin mukaisesti.

Hallituksen tavoitteena on kasvattaa vapaaehtoiseen palvelukseen hakeutuvien naisten määrää 2 000:een vaalikauden lopussa.

Puolustusvoimat valmistelee uuden kutsuntajärjestelmän pilotoinnin ja käyttöönoton siten, että se voidaan ottaa käyttöön meneillään olevan hallituskauden aikana.

6. Hallitus saattaa loppuun puolustusvoimien strategiset suorituskykyhankkeet. Hallituskaudella tehdään ensimmäiset päätökset Maavoimien uudistamisesta. Uusien materiaalihankkeiden painopiste tulee olemaan Maavoimissa.

Puolustusvoimat jatkaa kansallisen puolustuksen tasapainoista kehittämistä huomioiden kaikkien puolustushaarojen tarpeet pääpainon ollessa meri- ja ilmavoimien strategisten hankkeiden resurssien ja toimeenpanon turvaamisessa sekä Maavoimien uudistamisessa.

7. Suomi jatkaa puolustusmateriaali- ja koulutustukea Ukrainalle, ja luovutettu suorituskyky korvataan puolustushallinnolle.

<p>Puolustusvoimat jatkaa materiaali- ja koulutustukea Ukrainalle suunnitelmallisesti poliittisen ohjauksen ja päätösten mukaisesti. Valmistelussa huomioidaan Ukrainan tarpeet, Suomen puolustuskyvyn ylläpito sekä korvaavat hankinnat.</p>
<p>8. Hallituskauden alussa käynnistetään Puolustusvoimien keskeisten ampumatarvikkeiden tuotantokapasiteettia ja -järjestelyjä koskeva selvitys.</p> <p>Puolustusvoimat jatkaa toimenpiteitä, joilla kasvatetaan keskeisten ampumatarvikkeiden tuotantokapasiteettia, perustuen syksyllä 2023 annettuun selvitykseen sekä puolustusministeriön ohjaukseen.</p>
<p>9. Hallitus parantaa vapaaehtoisen maanpuolustuksen toimintaedellytyksiä ja selvittää siihen liittyen vapaaehtoisten alueellisten ja paikallisten joukkojen sekä muiden kokonaisturvallisuuden toimijoiden roolia ja asemaa. Puolustusselonteossa käsitellään myös Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) kehittyvä asema, tehtävät, tavoitteet ja resurssit.</p> <p>Puolustusvoimat osallistuu puolustusministeriön johtamaan MPK:n tavoitetilan selvittämiseen ja kehitysaskelien määrittämiseen osana puolustusselonteon valmistelua sekä osallistuu mahdolliseen lainsäädäntöhankkeeseen.</p>
<p>10. Hallitus turvaa Suomen ampumaratojen toiminnan ja edistää uusien ampumaratojen perustamista ottaen huomioon alueellisen tarpeen ja arvioiden mahdolliset lainsäädäntötarpeet huomioiden keskeisten maanpuolustus-, reserviläis-, ampumaurheilu-, ja metsästysjärjestöjen sekä viranomaisten tarpeet.</p> <p>Puolustusvoimat osallistuu hankkeeseen huomioiden erityisesti maanpuolustuksen ja reserviläistoiminnan tarpeet.</p>
<p>11. Parannetaan hankkeiden etenemistä Itä-Suomessa tuulivoimarakentamisen selvitysmies Arto Rädyn raportin suositusten mukaisesti ja aluevalvontaa vaarantamatta muun muassa kompensatiolain avulla, kansalaisten oikeusturvasta huolehtien.</p> <p>Puolustusvoimat osallistuu yhteistyössä puolustusministeriön kanssa hankkeen toimeenpanon suunnitteluun ja toimeenpanoon varmistaakseen, että maanpuolustuksen tarpeet huomioidaan riittävästi.</p>

4 Voimavarojen hallinta

4.1 Henkilöstövoimavarojen hallinnan tulostavoitteet

Puolustuskyvyn vahvistamiseksi Puolustusvoimien henkilöstömäärää lisätään lähivuosien aikana 500 henkilötyövuodella. Lisäksi sopimussotilaiden määrä kasvatetaan vuosittain noin 500 henkilötyövuoteen. Vapaaehtoista maanpuolustusta tehostetaan osana paikallispuolustuksen kehittämistä ja reservin koulutusta.

Puolustusvoimien sotilaallinen liittoutuminen ja siihen liittyvät valmiusvaatimukset muodostavat merkittävän henkilöstön lisäresurssitarpeen yllä mainitun 500 henkilötyövuoden lisäksi. Lisähenkilöstön määrää tarkastellaan puolustuselontekoprosessissa.

Yleisen asevelvollisuuden kehittämistä ja maanpuolustusvelvollisuuden täyttämistä selvittäneen parlamentaarisen komitean mietinnössä kuvataan tavoitetiloja, jotka antavat perusteita kehittämiselle ja päätöksenteolle.

Puolustusvoimille asetetut henkilöstövoimavarojen hallinnan tulostavoitteet:

Puolustusvoimien henkilöstö

Henkilöstövoimavaroja keskitetään toimintavalmiuden ylläpitämiseen, asevelvollisten kouluttamiseen, uusien suorituskykyjen ylläpidon ja kehittämisen tehtäviin. (TAE)
Henkilöstöjärjestelmän kehittämisessä huomioidaan valmiuden, kansainvälisen yhteistoiminnan ja sotilaallisen kriisinhallinnan asettamat vaatimukset kansallisesti sekä osana liittoumaa. (TAE)
Henkilöstön toimintakykyä sekä työkykyä ja -hyvinvointia kehitetään. (TAE)

Asevelvollisuus¹

Sodan ajan joukkojen vahvuutta ylläpidetään 280 000:ssa. (TAE)
Varusmiespalveluksen kehittämistä jatketaan.
Maanpuolustustahtoa tuetaan asevelvollisten laadukkaalla koulutuksella, kehittämällä vapaaehtoisen maanpuolustuksen osallistumismahdollisuuksia, kansalaisille suunnattavilla yleisötapahtumilla sekä vahvistamalla sisäistä ja ulkoista viestintää. (TAE)
Kokonaispoistumaa pienennetään kehittämällä kutsuntajärjestelmää ja varusmiespalvelusta.
Naisten hakeutumista sotilaallisiin kriisinhallintatehtäviin edistetään.
Asevelvollisuusajan palveluita (kutsunnoista reservin päättymiseen) parannetaan kehittämällä sähköisen asioinnin palveluita.
Asevelvollisten erityisosaamista pyritään tunnistamaan ja hyödyntämään tehokkaammin koulutuksessa ja sodanajan sijoituksissa.
Asevelvollisten koulutuksessa hyödynnetään aiempaa enemmän verkko-, virtuaali- ja simulointijärjestelmiä.
Reserviläisten osaamista hyödynnetään nykyistä paremmin sodan ajan joukkojen koulutuksen suunnittelussa, valmistelussa ja toteutuksessa sekä kouluttajatehtävissä.

¹ Puolustusvoimien palkatun henkilöstön lisäksi henkilöstövoimavaroihin sisällytetään asevelvolliset ja vapaaehtoinen maanpuolustuskoulutus.

Vapaaehtoinen maanpuolustuskoulutus

Vapaaehtoinen maanpuolustuskoulutus toteutetaan voimassaolevan lainsäädännön ja toimintamallin mukaisesti. (TAE)
Vapaaehtoista maanpuolustuskoulutusta uudistetaan vastaamaan kehittyvän paikallispuolustuksen tarpeita. (TAE)

Henkilöstövoimavarojen hallinnan tunnuslukuja ja seurantakohteita

	Toteuma 2022	Arvio 2023	Tavoite 2024	
Henkilötyövuosimäärä (htv) ml. sopimussotilaat mom. 27.10.01	12 477	12 921	12 988	TAE
Sopimussotilaiden henkilötyövuosimäärä	380	469	500	TAE
Sairauspoissaolot (työpäivää/henkilötyövuosi)	8,4	alle 8,0	alle 8,0	TAE
Kokonaistyötyytyväisyys (työilmapiiri, 1—5)	4,2	4,2	4,1	TAE

4.2 Rahoitus

Eduskunta on myöntänyt tarvittavat määrärahat ja tilausvaltuudet tulossopimuksessa asetettujen tulostavoitteiden saavuttamiseksi. Puolustusministeriö on vahvistanut osaltaan vuoden 2024 talousarvion tilijaottelun valtion talousarviosta annetun asetuksen (1992/1243) 11-12 pykälien edellyttämällä tavalla. Jatkovuosien toiminnan suunnittelu perustuu keväällä 2024 päivitettyyn julkisen talouden suunnitelmaan.

Puolustusministeriön hallinnonalan määrärahat

Päälouokka 27 (1 000 euroa)	2022 TP	2023 TA+LTA	2024 TA	2025 Kehys ¹⁾	2026 Kehys ¹⁾	2027 Kehys ¹⁾
27.01. Puolustuspolitiikka ja hallinto	408 617	728 026	493 383	776 064 ²⁾	716 313 ²⁾	710 314 ²⁾
<i>27.01.01 Puolustusministeriön toimintamenot</i>	16 586	16 912	17 856	18 511	18 511	18 511
<i>27.01.21 Puolustusministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha</i>	2 875	2 875	2 875	2 875	2 875	2 875
<i>27.01.29 Puolustusministeriön hallinnonalan arvonalisäveromenot</i>	359 156	683 794	450 085	730 110	670 435	664 472
<i>27.01.66 Jäsenmaksut ja rahoitusosuudet</i>	30 000	24 445	22 567	25 338	25 347	25 356
27.10. Sotilaallinen maanpuolustus	3 779 107	5 605 694	5 413 472	5 369 293	4 993 265	5 032 089
<i>27.10.01 Puolustusvoimien toimintamenot</i>	2 152 420	2 253 291	2 357 200	2 364 314	2 356 742	2 358 187
<i>27.10.18 Puolustusmateriaalihankinnat</i>	1 289 500	1 926 520	1 544 135	1 382 672	1 208 216	1 266 595
<i>27.10.19 Monitoimihävittäjien hankinta</i>	330 028	1 417 953	1 502 342	1 614 292	1 420 292	1 399 292
<i>27.10.50 Maanpuolustus- ja veteraanijärjestöjen toiminnan tukeminen</i>	7 159	7 930	9 795	8 015	8 015	8 015
27.30. Sotilaallinen kriisinhallinta	67 176	67 545	66 120	66 120	66 120	66 120
<i>27.30.20 Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot</i>	67 178	67 535	66 110	66 110	66 110	66 110
<i>27.30.95 Kurssivaihtelut</i>	-2	10	10	10	10	10
PL 27 YHTEENSÄ	4 254 900	6 401 265	5 972 975	6 211 477	5 775 698	5 808 523

1) Julkisen talouden suunnitelma vuosille 2024–2027 (9.10.2023)

2) Luvussa on huomioitu hallinnonalalle kohdennettu toimintameno-osuus (momentti 27.01.28).

Sotilaallisen maanpuolustuksen menot (pl. ALV)

	2022 toteutuma		2023 varsinainen talousarvio		2024 arvio	
	milj. euroa	%	milj. euroa	%	milj. euroa	%
Materiaalisen valmiuden menot (pl. F-35, Laivue 2020 ja Ukrainan tuki)	941	35,8	1 775	51,8	1 478	43,6
<i>Puolustusmateriaalihankinnat</i>	521		1 297		1 023	
<i>Toimintamenorahoituksella tapahtuva joukkojen varustaminen (pl. palkat)</i>	22		39		23	
<i>Materiaalin kunnossapito (pl. palkat)</i>	398		439		432	
Kiinteät henkilöstömenot	756	28,8	787	23,0	890	26,3
Kiinteistömenot	267	10,2	285	8,3	307	9,1
Muut sotilaallisen maanpuolustuksen menot	660	25,2	577	16,9	715	21,0
Yhteensä (pl. F-35, Laivue 2020 ja Ukrainan tuki)	2 624	100	3 424	100	3 390	100
Monitoimihävittäjien hankinta (F-35)	702		1 406		1 502	
Laivue 2020 -hankinta	65		242		242	
Ukrainan tuki	0		41		279	
YHTEENSÄ	3 391		5 113		5 413	

Sotilaallisen kriisinhallinnan menot

	2022 toteutuma	2023 varsinainen talousarvio	2024 arvio
	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa
Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (Ulkoministeriö)	39,6	50,7	53,1
Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (Puolustusministeriö)	58,5	64,0	66,1
YHTEENSÄ	98,1	114,7	119,2

5 Voimassaolo, seuranta ja allekirjoitukset

Valtion talousarviolla hallinnonalalle kohdennettavien resurssien osalta sopimus on voimassa vuoden 2024 loppuun. Sopimuksen sisällöstä ja mahdollisista muutoksista sovitaan vuosittain tulosneuvottelussa, jossa käsitellään keskeiset toimintaan ja resurssienkäyttöön sekä tulossopimuksen sisältöön vaikuttavat asiat.

Puolustusvoimat raportoi toiminnan tuloksellisuudesta ja voimavarojen käytöstä liitteen mukaisesti. Puolustusministeriö voi edellyttää Puolustusvoimien raportoivan vuotta 2024 koskevista erikseen sovittavista asiakokonaisuuksista, mukaan lukien eduskunnan ja sen valiokuntien tai Valtiontalouden tarkastusviraston pyytämät selvitykset.

Paikka ja päiväys

Puolustusministeri

Puolustusvoimain komentaja

Liite: Puolustusvoimien raportointi vuodelta 2024

1 Neljännesvuosiraportointi

Puolustusvoimat laatii määrärahojen ja tilausvaltuuksien käytöstä sekä hankintatilannekuvasta ja muista jäljempänä esitetyistä asioista neljännesvuosittain ns. kvartaaliraportin ja toimittaa sen virallisena asiakirjana puolustusministeriölle. Ensimmäinen kvartaaliraportti (Q1/2024) laaditaan maaliskuun lopun tilanteesta 19.4. mennessä, toinen kvartaaliraportti (Q2/2024) heinäkuun lopun tilanteesta 30.8. mennessä (tuloraportin yhteydessä), kolmas kvartaaliraportti (Q3/2024) syyskuun lopun tilanteesta 21.10. mennessä ja viimeinen kvartaaliraportti (Q4/2024) joulukuun lopun tilanteesta 7.2.2025 mennessä (vuosiraportin yhteydessä).

Ensisijaisesti johdolle tarkoitettu kvartaaliraportin johdanto- ja tiivistelmäosuus laaditaan PLM:n raporttipohjaa käyttäen ja se sisältää seuraavat tiedot:

- määrärahojen käyttö (toimintamenot, puolustusmateriaalihankinnat sekä sotilaallinen kriisinhallinta)
- uusien tilausvaltuuksien käyttö (=sidonta)
- hankintatilannekuva (logistiikkaprosessin toimivuus)
- viimeisimmät ennusteet määrärahojen siirtyvistä eristä ja uusien valtuuksien sidonnasta sekä analyysin raportointijakson suunnitelmapoikkeamien merkittävimmistä syistä, mahdollisista korjaavista toimenpiteistä ja arvion niiden vaikuttavuudesta.

Kvartaaliraporttiin sisällytetään myös lähinnä asiantuntijatasolle tarkoitettut liitteet:

- määrärahojen käyttö momenteittain raportointijaksolla
- sotilaallisen kriisinhallinnan määrärahojen käyttö (UM ja PLM) käyttösuunnitelmakohdittain raportointijaksolla
- tilausvaltuuksien käyttö- ja sidontatilanne momenteittain raportointijakson päättyessä (sisältäen myös valtuuksien tulevien vuosien maksusuudet)
- valuuttakurssien muutoksista aiheutuneet kirjaukset momenteittain ja tilausvaltuuksittain eriteltyinä
- Laivue 2020 -hankkeen valuuttakurssi- ja indeksimenot siten, että raportti kattaa toteuman sekä arvion loppuvuoden kehityksestä perustuen toimitusaikatauluun ja laskutukseen,
- toimintamenoihin kirjatut materiaalin kunnossapidon (toimintoalue 7400) ja joukkojen varustamisen (toimintoalue 1400) menot (kuluvan vuoden toteuma sekä vertailu suunniteltuun ja edellisen vuoden vastaavaan ajankohdan toteumaan nähden), palkkojen osuus näille toimintoalueille kirjatuista menoista esitetään erikseen
- logistiikkaprosessin toimivuus ja sujuvuus muutamien valittujen kaaviokuvien avulla sekä sanallisesti analysoiden (esim. ns. ostoskorinäkymien tai vastaavien avulla) sekä vertailutietona aikaisempaa toteumatietoa sekä ennuste koko vuodelta
- EUMAM Ukraine -koulutusoperaation toteutuneet kustannukset (PLM:n ohjauskirje VN/20699/2021-PLM-37 – 5.12.2023)

2 Osavuosisraportointi

Puolustusvoimat laatii 31.7. tilanteesta osavuosisraportin (TURA 2024) ja toimittaa sen puolustusministeriölle 30.8. mennessä virallisena asiakirjana sekä sähköisesti (ml. Excel-raportti määrärahojen käytöstä) ministeriön talousyksikölle.

Osavuosisraportti on luonteeltaan ns. poikkeamaraportti ja siihen sisällytetään kuvaus seuraavista asioista:

- PV:n ylimmän johdon johtopäätökset tuloskehityksestä ja voimavarojen käytöstä
- Tulostavoitteittain esitettynä tulossopimuksesta mahdollisesti poikkeava tuloskehitys alkuvuoden ajalta sekä analyysi ja johtopäätökset loppuvuoden tuloskehityksestä
- Mahdolliset keskeiset poikkeamat liittyen tulossopimuksen keskeisten hankkeiden ja toimenpiteiden etenemiseen. Kumppanuuksista raportoidaan vuosiraportissa, ja osavuosisraportissa (tuloraportissa) täydennetään vuosiraportin tietoja keskeisistä

kumppanuuksista sekä kuvataan lyhyesti keskeisten kumppanuuksien tilanne ja kehitys kuluneen vuoden alkupuoliskolla.

- Tiivis selvitys Ukrainalle annettavan tuen valmistelusta ja toimeenpanosta
- Analyysi puolustusmateriaalihankinnoista aiheutuvien menojen, Puolustusvoimien toimintamenojen ja sotilaallisen kriisinhallinnan menojen kehityksestä (ml. vertailu edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan), määrärahojen uudelleenkohdennukset, ennuste loppuvuoden määrärahojen käytöstä sekä kokonaisarvio seuraavalle vuodelle siirtyvistä eristä ja selvitys loppuvuoden aikana toteutettavista toimenpiteistä siirtyvien erien määrän minimoimiseksi. Määrärahojen käyttöön ei tule sisällyttää määrärahojen peruutuksia.
- Erittely puolustusministerin päätösvaltaan kuuluvista 15 milj. euroa ylittävistä hankintapäätöksistä: puolustusministeriön hankintapäätöksen diaarinumero ja päivämäärä, hankinnan kokonaisarvo ja rahoituksen jakautuminen eri vuosille sisältäen sidonta- ja määrärahan käyttötiedot; ennen vuotta 2015 alkaneista hankinnoista toimitetaan vastaavat tiedot vain niistä hankinnoista, joiden kokonaisarvo ylittää 40 milj. euroa.
- Erittely momentin 27.10.01 materiaalin kunnossapidon ja joukkojen varustamisen (toimintoalueet 7400 ja 1400 ilman palkkoja) menoista alkuvuoden aikana ja edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Näille toimintoalueille kirjatut palkat tulee eritellä omalla rivillään. Lisäksi tulee selvittää tekijät, jotka ovat vaikuttaneet menokehitykseen tarkastelujaksolla ja muut tekijät, joilla on merkitystä eri vuosien välistä vertailua tehtäessä
- Erittely momentin 27.10.01 johtamisjärjestelmäalan (13-alkuiset toimintoalueet ja toimintoalue 2700 ilman palkkoja) menoista alkuvuoden aikana ja edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Näille toimintoalueille kirjatut palkat tulee esittää lisäksi omalla rivillään. Lisäksi tulee selvittää tekijät, jotka ovat vaikuttaneet menokehitykseen tarkastelujaksolla ja muut tekijät, joilla on merkitystä eri vuosien välistä vertailua tehtäessä
- Erittely momenttikohtaisesti valtion ICT-menojen määritelmän mukaisista ICT-menoista (ICT-menojen seurannassa käytettävät liikekirjanpidon tilit)
- Henkilötyövuosikertymä momenteittain/toiminnoittain ja momenteittain/ henkilöstöryhmittäin (ml. vertailu edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan)
- Tiedot tulostavoitteiden saavuttamiseen vaikuttavista riskeistä, jotka ovat jo toteutuneet tai joiden toteutumisen todennäköisyys on arvioitu vähintään melko todennäköiseksi tai toteutumisesta aiheutuva vaikutus on arvioitu vähintään vakavaksi. Edellä mainittujen riskien osalta kuvaukset suunnitelluista toimista, joilla kyseisiä riskejä hallitaan tai tullaan hallitsemaan.

3 Vuosiraportointi

Puolustusvoimien vuosiraportointi vuodelta 2024 sisältää tilinpäätökseen sisältyvien tilinpäätöslaskelmien ja liitetietojen ohella seuraavat asiakirjat, jotka toimitetaan puolustusministeriölle alla mainittuihin määräaikoihin mennessä:

- Vuosiraportti (VURA 2024), joka sisältää viranomaiskäyttöön luokitellut tiedot Puolustusvoimien vuoden 2024 toiminnasta, tuloksellisuudesta ja resurssien käytöstä, toimitetaan puolustusministeriölle 7.2.2025 mennessä (ml. excel-raportti määrärahojen käytöstä)
- Valtion talousarvioasetuksen 63 §:n ja 65 §:n mukainen toimintakertomus, joka sisältää keskeisiltä osin julkiset tiedot Puolustusvoimien vuoden 2024 toiminnasta, tuloksellisuudesta ja resurssien käytöstä ja joka on laadittu noudattaen Valtiokonttorin asiasta antamia ohjeita, toimitetaan puolustusministeriölle 28.2.2025 mennessä.

Vuosiraporttiin sisällytetään kuvaus seuraavista asioista:

- Puolustusvoimien ylimmän johdon johtopäätökset toiminnan tuloksellisuudesta ja voimavarojen käytöstä sekä arvio vuoden 2024 toteumasta suhteessa puolustuksen pitkän aikavälin kehittämisenäkymään

- Kuvaus tulossopimuksessa sovittujen tulostavoitteiden toteutumisesta ja tulosanalyysi erityisesti tulossopimuksessa mahdollisesti poikkeavan tuloskehityksen osalta
- Keskeisimmät aikaansaannokset tulossopimuksessa mainittuun hallitusohjelman toimeenpanoon liittyen (luku 3.6)
- Yhteenveto vuoden aikana realisoituneista tulostavoitteisiin liittyvistä riskeistä ja niiden vaikutuksesta tulostavoitteiden saavuttamiseen.
- Yhteenveto sisäisen valvonnan arvioinnin yhteydessä tunnistetuista merkittävimmistä kehityskohteista perustuen sisäisen valvonnan arviointikehikkoon.
- Selvitys vuoden 2024 aikana toteutetusta sisäisistä tarkastuksista ja tiivistelmä merkittävimmistä sisäisen tarkastuksen havainnoista
- Tiivis selvitys Ukrainalle annettavan tuen valmistelusta ja toimeenpanosta
- Tiivis analyysi ja johtopäätökset menokehityksestä
- Selvitys vuodelle 2025 siirtyvistä eristä ja sitomattomana siirtyvien erien suunnitellusta käyttötarkoituksesta.
- Lyhyt sanallinen yhteenveto kaupallisen valmistelun keskeisimmistä haasteista logistiikkatoimialaa käsittelevään liitteeseen hankintatoimialan kuvauksen yhteyteen
- Tiivis selvitys puolustusyhteistyöstä (ml. materiaaliyhteistyö) ja listaus EU-ohjelmien projekteista (ml. Euroopan puolustusrahasto ja Euroopan puolustusteollinen kehittämisohjelma), joihin Puolustusvoimat osallistuu sekä erittely Puolustusvoimien menoista maksetuista kansallisista vastinrahaosuuksista.
- Raportti EUMAM Ukraine -koulutusoperaation toteutuneista kustannuksista (PLM:n ohjauskirje VN/20699/2021-PLM-37 – 5.12.2023)
- Selvitys organisaatioturvallisuutta ja teknistä turvallisuutta koskevien toimenpiteiden toteutumisesta.
- Kuvaus tilahallinnan säästöohjelmien ja luopumisten sekä vuokrajärjestelmän muutosten taloudellisista vaikutuksista huomioiden ajankohtaiset luopumiset, hallinnolliset päätökset ja muutokset sekä vuoden 2022 säästöohjelma
- Kuvaus tilahallinnan vuokramallin ja sopimusrakenteen muutoksen vaikutuksista kiinteistömenoihin
- Kuvaus kiinteistö- ja prosessienergian käytöstä, energian säästöön tähtäävistä toimenpiteistä sekä toteutuneiden toimenpideohjelmien vaikutuksista
- Selvitys energia- ja ilmasto-ohjelman toteutumisesta sisältäen perusteet tehdyille toimenpiteille sekä syyt tekemättä jääneille toimenpiteille. Lisäksi esitetään toimenpidesuunnitelma ja aikataulu tuleville energia- ja ilmasto-ohjelman toimenpiteille.
- Kuvaus F-35-hankkeesta sisältäen määrärahan käytön, tiedonhallintamallin toteutumisen ja ympäristövaikutukset (ympäristönsuojelun, ml. melu sekä kemikaali- ja räjähdeturvallisuuden vaatimusten huomioiminen)
- Vastuullisuusraportointi erillisenä vuosiraportin liitteenä (Kestävä kehitys ja vastuullisuus puolustushallinnossa -suunnitteluasiakirja, VN/15803/2021-PLM-7)
- Selvitys tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toteutumisesta
- Erittely momenttikohtaisesti valtion ICT-menojen määritelmän mukaisista ICT-menoista (ICT-menojen seurannassa käytettävät liikekirjanpidon tilit).
- Selvitys tuki- ja palvelutoiminnan toteutumisesta

Lisäksi vuosiraportissa tulee esittää tarkempi kuvaus määrärahojen ja tilausvaltuuksien käytöstä:

- a) Toimintamenot (vuosien 2022-2024 toteuma ja analyysi eri tekijöiden euromääräisistä vaikutuksista)
- henkilöstömenot
  - kiinteistömenot
  - asevelvollisten koulutuksen ja ylläpidon menot
  - materiaalisen kunnossapidon ja joukkojen varustamisen (toimintoalueet 7400 ja 1400) menot, palkkojen osuus erikseen
  - johtamisjärjestelmäalan menot (13-alkuiset toimintoalueet ja toimintoalue 2700), palkkojen osuus erikseen
  - toimintamenojen tilausvaltuuksien käyttö ja tilausvaltuuksista aiheutuneet menot

(vuosiraportissa ja tilinpäätöksessä tulee esittää valtuuksien käytöstä yhdenmukaiset tiedot)

- muut toimintamenot

b) Puolustusmateriaalihankinnat (toteuma ja analyysi)

- puolustusmateriaalihankintojen tilausvaltuuksien käyttö ja puolustusmateriaalihankinnoista aiheutuneet menot (vuosiraportissa ja tilinpäätöksessä tulee esittää valtuuksien käytöstä yhdenmukaiset tiedot)
- erittely puolustusministerin päätösvaltaan kuuluvista 15 milj. euroa ylittävistä hankintapäätöksistä: puolustusministeriön hankintapäätöksen diaarinumero ja päivämäärä, hankinnan kokonaisarvo ja rahoituksen jakautuminen eri vuosille sisältäen sidonta- ja määrärahan käyttötiedot; ennen vuotta 2015 alkaneista hankinnoista toimitetaan vastaavat tiedot vain niistä hankinnoista, joiden kokonaisarvo ylittää 40 milj. euroa.
- tähänastinen määrärahojen käyttö Laivue 2020 -hankkeessa vuosittain/momenteittain/liikekirjanpidon tileittäin eriteltynä sekä hankkeen rahoituksen sidontatilanne
- tähänastinen määrärahojen käyttö F-35-hankkeeseen vuosittain/momenteittain/liikekirjanpidon tileittäin eriteltynä sekä hankkeen rahoituksen sidontatilanne
- puolustusmateriaalihankintojen kotimaisuusaste vuonna 2024 sekä kymmenen suurinta tilausta kotimaisilta toimittajilta.

c) Sotilaallisen kriisinhallinnan menot (toteuma ja analyysi)

- määrärahojen käyttö momenteittain/käyttösuunnitelmakohdittain.

d) Analyysi ja johtopäätökset seuraavalle varainhoitovuodelle siirtyvistä määrärahoista (ml. puolustusmateriaalihankintoihin myönnettyistä määrärahoista syyluokittelun mukainen tarkastelu)

- Henkilötyövuosikertymä momenteittain/toiminnoittain ja momenteittain/henkilöstöryhmittäin (ml. vertailu kahteen edelliseen vuoteen).
- Strategisiin hankkeisiin käytetyt henkilöstöresurssit tulee raportoida lisäksi erikseen hankekohtaisesti henkilötyövuosina.
- Riskienhallinnan menetelmin tuotettu arvio tekijöistä, jotka mahdollisesti vaikuttavat tavoitteiden saavuttamisen.

Vuosiraportti lähetetään ministeriölle lopullisessa muodossaan 7.2.2025 mennessä. Aikaisemmasta käytännöstä poiketen ministeriölle ei toimiteta erillistä vuosiraportin luonnosversiota tammikuun loppuun mennessä. Puolustusvoimilla tulee olla valmius antaa ennakkotietoja vuosiraportin laadintaprosessin aikana Puolustusvoimien tulostavoitteiden saavuttamisen, toimintamenojen tausta-aineiston sekä henkilöstötoimialan tausta-aineiston osalta. Ministeriö tarkentaa tarvittaessa ohjaustaan vuosiraportin laadinnan aikataulun ja sisällön osalta vuosiraportoinnin kehittämisen kokeilun pohjalta.

Lisäksi Pääesikunta voi sopia tarvittaessa ministeriön kanssa siitä, että vuosiraportin tausta-aineistoon sisältyviä liitteitä toimitetaan tarvittavien tarkistusten jälkeen myöhemmin helmikuun loppuun mennessä.